

nog pregleda o muzejskim zbirkama i kompjutorima (autora L. Sarsan i A. M. Neuner, tiskano 1983. g.) koje je tiskalo Association of Systematics Collections, a sadrži više od 1 000 bibliografskih jedinica koje se odnose na mogućnosti i primjenu kompjutorske tehnologije u muzejima te na prikupljanje i obradu dokumentacije uopće. **B. Š.**

●

**Neue Museumskunde,
Berlin, v. 26, n. 1, 1983,
p. 1—72, ilustr.**

Mira Heim

*Muzejski dokumentacioni centar,
Zagreb*

Manfred Barthel svoj prilog o biljnim fosilima kao kulturnom dobru posvećuje 150. godišnjici smrti E. F. von Schlotheima i J. W. von Goethea. Pod pojmom kulturnog blaga u DDR-u, uz kulturno-povijesne spomenike, podrazumijevaju se i one prirodoslovne zbirke koje imaju značajnu znanstvenu vrijednost. Kao primjer navodi biljne fosile s područja Manebacha u Thiringiji koji su kao kulturno dobro citirani u njemačkoj klasičnoj znanstvenoj literaturi, a po tipu i lokalitetu obradio ih je E. F. Schlotheim, osnivač znanstvene paleobotanike. Time je ova zbirka biljnih fosila kako u prošlosti, tako i u sadašnjosti, značajan objekt studija koje su usko povezane s Goetheovom zbirkom, a istovremeno je i vrijedni muzejski eksponat.

Prigodom 20. godišnjice radne grupe za muzejsku pedagogiju u DDR-u, dr J. Ave u svojoj kratkoj notici govori nam o kontinuitetu rada »Radne grupe škola i muzej« osnovane još 1963. godine pri Muzeju za njemačku povijest u Berlinu, pa do danas kada je grupa izrasla u znanstvenu instituciju koja obuhvaća sve moguće vidove rada muzejske pedagogije u socijalističkom obrazovnom sistemu.

Prilog Ewalda Schulda govori o stvaranju muzeja na otvorenom na kompleksu arheološkog nalazišta slavenskog hrama iz 9. i 10. stoljeća u Gross Radenu na Stenberškom jezeru u pokrajini Schwerin. Nalazište na kojem se u kontinuitetu radi od 1974. do 1980. godine bio je kulturni centar »Varnovljana«. Iskapanja su pokazala dobru očuvanost hrastovih greda tako da položaj nađenih drumskih podloga,

mostova, stambenih zgrada i utvrda daje mogućnost vjerne rekonstrukcije. Među prvim nalazima otkriven je hram iz 9. stoljeća kada je bio u punoj funkciji. Zatim slijede tragovi razaranja da bi u 10. stoljeću došlo do ponovnog podizanja svetišta i utvrđenja na otociću jezera. U planu je da se do 1990. godine obnovi kompleks hrama koji je u životu starih Slavena odigrao značajnu ulogu. Uz ovaj Arheološki muzej na otvorenom podići će se i izložbena zgrada za predmete s ovog nalazišta. Erhard Unterreitmeier i Klaus Schache u svojem članku daju prilog o postavljanju izložbe seizmografskih instrumenata. Naime u Muzeju Burg Ranis 1972. godine osnovan je seizmološki kabinet u čijem su posjedu predmeti koji pokazuju razvojni put seizmologije unatrag sto godina.

Drezdenci »Muzej transporta« kao jedna od najvećih tehničkih zbirki u DDR-u, kako nas u svom članku izvještava Gerhard Arndt, nosilac je zadatka istraživanja, sakupljanja i izlaganja na području razvoja tehnike transportnih sredstva. U njegove zadatke spada čuvanje i izlaganje željezničkog transporta. Tokom vremena sakupljeni su različiti vagoni normalnih i uskotračnih pruga, lokomotive na paru, električni i motorni pogon, putnički vlakovi, teretna kola kao i kola berlinske S željeznice. Zadatak je muzeja sve to konzervirati i sačuvati za potomstvo. Jedan dio sakupljenih vozila bit će prikazan javnosti na izložbi. O nekim eksponatima kao specijalnim svjedocima raznih događaja moći će se vidjeti stari filmovi.

U daljnjem članku govori se o djelovanju omladinske organizacije »Treff im Bachhaus« (Sastanak u Bachovoj kući), koja ima zadatak pripomoći u vanškolskom odgoju djece i omladine. Od 1972. godine »Treff« radi sa dvije odvojene grupe različitog uzrasta. Tematika rada sastoji se od upoznavanja Spomen-kuće Johanna Sebastiana Bacha i razvoju muzike sve do naših dana. Slušaoci imaju priliku da se približe duhu i vremenu Bachovog stvaranja. Pronalaze se različite metode da se pobudi što veći interes učesnika, te u cilju toga autorica članka Ilse Domizlaff želi postaći diskusiju o nužnosti i zadacima muzeja u odgoju omladine.

U članku »Naši muzeji i sadašnjost« autor Jürgen Kuczynski govori o mogućnostima postavljanja povijesnog muzeja »sadašnjosti« i kako se za to prikupljaju prikladni eksponati. Autor promatra muzej kao naučnu instituciju, ali i instituciju za učenje, koja je u mogućnosti prikazati sadašnjost kao novi vid produbljanja kompleksnosti

povijesnih spoznaja putem interpretacije originalnih povijesnih predmeta.

Wilhelm Ennenbach u svom prilogu »O odnosu i genezi predmeta u muzeju« polazeći od pogleda muzeološke teorije Z. Z. Stranskog, a poštujući i druge muzeološke teoretičare, iznosi mišljenje da su stvari u prirodi i društvu obuhvaćene raznovrsnim svojstvima i relacijama, a kada se one nađu na obradi u muzeju odnos se prema njima mijenja. Zato je potrebno da se primarna izvanmuzejska relacija i svojstvenost predmeta pretpostavi sekundarnim muzejskim relacijama kako bi što više prodrli u bit predmeta. Predmeti stoje u materijalnoj i duhovnoj ovisnosti prema čovjeku i egzistiraju u prostoru i vremenu. Obradom u muzeju predmeti doživljavaju znatne promjene u procesu selekcije, tesauriranja i specijalne muzejske komunikativnosti. U članku je taj proces postavljen kao proces »muzealizacije« predmeta, tj. stvaranja »muzealija«.

U svome članku Karin Thiele iznosi osnove informacijskog sistema pri Institutu za muzeologiju u Berlinu, koji je sastavni dio informacijskog sistema DDR-a. U petnaestogodišnjem radu sakupljen je ogroman fond monografija, ispitnih radova, rukopisa, pliana, hemeroteke, zakona, plakata, stručnih izvještaja muzeja u DDR-u, analiza, izvještaja sastanaka i putovanja. Sakupljene informacije prenose se na bušene kartice. Vrijednost rada uočava se pri muzeološkom proučavanju, restauraciji i prepariranju. Prikupljanje literature obavlja se putem brojne razmjenjene mreže informacione djelatnosti pruža pokrajinskim i specijalnim muzejima živ dotok aktualnih informacija. Informacioni sistem stoji kao spona između muzeja i Instituta.

Slijedeći članci odnose se na opis jednog nepoznatog tipa kasnogotičkog kiparstva, te tehniku alkoholnog i formalinskog konzerviranja životinja. Slijede recenzije literature i bibliografija novih muzejskih izdanja u DDR-u.

●

**MUSEUM, vol. XXXV, no 1,
1983. Unesco, Paris. Glavni
urednik Percy Stulz.**

Ovaj broj »Museum« posvećen je podmorskoj arheologiji: istraživačkoj praksi u svijetu i odnosu muzeja prema toj najmlađoj arheološkoj disciplini. Pojam se veže u nas najčešće uz